

KULTURSEKSJONEN

Saksbehandler: Gunn Brenden Larsen

Vår dato
26.06.2013
Deres dato

Vår referanse
13/01888-5 : ---, C00, &13
Deres referanse

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Høringssvar til Kulturutredningen 2014

Vest-Agder fylkesbibliotek slutter seg i hovedsak til innhold og forslag til tiltak på bibliotekfeltet i Kulturutredningen 2014, men velger å kommentere det vi mener er de viktigste punktene.

1. Bibliotekenes funksjon i samfunnet

Vi er enig i at bibliotekene er en unik kulturarena fordi den gjennom sine lave tilgjengelighetsterskel er et samlingsted for den som søker opplysning og informasjon, de er kunnskaps- og opplevelsesreservoarer og et formidlingsted for kunstnere. Bibliotekene i lokalsamfunnet fungerer som en avgjørende arena for kompetanseutvikling og formidling.

Statistikk viser at andelen av befolkningen med innvandrerbakgrunn som har besøkt et folkebibliotek, er høyere enn befolkningen sett under ett og at biblioteket dermed er en svært viktig integreringsarena.

2. Bibliotekenes økonomi

I utredningen uttrykkes det at folkebibliotekene åpenbart er systematisk underfinansiert og nedprioritert, noe som stemmer godt med den hverdagen vi ser ute i kommunene. I den nylig vedtatte bibliotekloven er møteplassfunksjonen og aktiv formidling tatt inn som del av formålsparagrafen. Svært mange av bibliotekene har i dag lokaler som ikke egner seg til dette formålet og det er behov for en betydelig større ressurstilgang for å møte lovpålagte oppgaver. I kulturutredningen tilrådes det en øremerking til et lokalt kulturløft i kommunene i en tidsavgrenset periode. Dette forslaget støtter vi under forutsetning av at kommunene går i gang med planarbeid for utvikling av biblioteket.

3. Behov for en nasjonal digital satsning i bibliotekene

Kulturutredningen peker på at det går for seint med å utvikle nasjonale digitale fellesløsninger og tilbud om ebokutlån. I 2012 inngikk Norsk kulturråd sammen med forleggerforeningen et prøveprosjekt med parallelt innkjøp av p-bøker og e-bøker som var tenkt å vare ut 2013. Disse ble gitt til de få bibliotekene som hadde en infrastruktur på plass. Nå er prøveperioden utvidet til 2015. Problemet med ordningen er at det nå er mange bibliotek som er i ferd med å få infrastrukturen på plass, men som ikke får tilgang til kulturfondbøkene. Med tanke på tempoet i teknologisk utvikling vil definert prøveperiode være for lang, og det vil være for seint å evaluere om dette skal bli en alminnelig ordning for utlån av e-bøker ved bibliotekene i 2015. Det foreslås i utredningen at statlige instanser bør «ta grep for å sørge for å få fortgang i arbeidet. Prøveordningene for utlån av ebøker må kunne ut i en ordning for e-utlån som både utvikler det kommersielle markedet for ebøker og sikrer bibliotekenes samfunnsansvar». Dette støtter vi.

4. En nasjonal og helhetlig bibliotekutvikling

Kulturutredningen peker på at det er svært uklare rolle- og ansvarsfordeling mellom Nasjonalbiblioteket, fylkesbiblioteket og folkebibliotekene. Nasjonalbiblioteket har gjennom sitt mandat fått ansvar for utvikling av fag- og folkebibliotek, men utredningen slår fast at det er «problematisk å gi institusjoner som selv er aktører på kulturfelt tilsynsmyndighet på disse feltene».

I Kulturutredningen blir det stilt spørsmål ved dagens ansvarsdeling for bibliotekvesenet. Det er problematisk at biblioteket på statlig nivå er delt mellom to departement og gjør det «særlig sårbar for manglende samordning og finansiering». Det foreslås derfor at Kulturdepartementet får «en større samordningsmyndighet på bibliotekområdet slik at det kan bli tatt nødvendige grep for å sikre realisering av politiske intensjoner om å styrke og samordne folkebibliotekene og skolebibliotekordning». Dette forslaget støtter vi.

Nasjonalbiblioteket forvalter de statlige midlene for bibliotekutvikling, men i deres definisjon av fagbibliotek utelukkes skolebibliotek. Dette er problematisk hvis man ønsker å oppnå sømløshet i biblioteksektoren, og det er uheldig at dette utelukker skolebibliotekene fra å søke prosjektmidler på selvstendig grunnlag. Utredningen sier også at bruken av de statlige utviklingsmidlene i større grad bør tilpasses lokale behov og foreslår at fylkesbibliotekene kan få et utvidet rolle i forvaltningen av disse. Vi støtter dette forslaget for å oppnå en geografisk jevnere fordeling, og fordi fylkesbibliotekene har større kjennskap til lokale forhold og bedre kan vurdere hvor behovet er størst.

Med vennlig hilsen

Fylkeskultursjef
Anne Tone Hageland

Kst. fylkesbiblioteksjef
Gunn Brenden Larsen